ДОГОВОР

за възлагане добива на дървесина

рег.№ Д-27- 24

(по регистър на договори на ТП „ДГС-Триград“)

Днес, 05.05. **2025 г.** в с. Триград на основание чл.35, ал.1 от „Наредбата за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горските територии – държавна и общинска собственост и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти“ и Заповед № З-27-96 от 07.04.2025 г. на Директора на ТП „ДГС-Триград“ за определяне на изпълнител, на открита със Заповед № З-27-76/18.03.2025г. процедура за възлагане на дейности в горските територии, между:

1. **ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО-ТРИГРАД“**, ЕИК по Булстат: 2016195800259, Дан.№ BG 201619580 със седалище и адрес на управление: с. Триград, обл. Смолян представлявано от инж. Пламен Станимиров Малковски – Директор, и Станислав Младенов Малковски - Главен счетоводител, наричано за краткост **ВЪЗЛОЖИТЕЛ** от една страна и

2. **„КУЗУМАЛИ ТРАНС 2014-16“ ЕООД, с ЕИК 204955141,** седалище и адрес на управление: обл. Смолян, общ. Борино, с. Борино, п.к. 4824, ул. „Лале“ № 17 , представлявано и управлявано от Кемал Осман Кузумали – управител, чрез упълномощения представител Орхан Кемал Кузумали, съгласно нотариално заверено пълномощно 02.04.2025г. от Цветалин Пенков – нотариус в район Районен съд – гр. Девин, рег. № 455 на Нотариалната камара, , наричано за краткост **ИЗПЪЛНИТЕЛ** от друга страна, се сключи настоящият договор за следното:

I.ПРЕДМЕТ НА ДОГОВОРА

Чл.1. (1) ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ възлага, а ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ се задължава да извърши добив на дървесина, в рамките на площното сечище на ***отдели/подотдели: 108 „К“,*** включващ: сеч, разкройване на асортименти, извоз до временен склад, кубиране и рампиране на маркираната дървесина в **обект № 2515**, попадащ в териториалния обхват на ТП „ДГС-Триград“.

(2) Предмет на добив са маркираните за сеч дървета с определени прогнозни количества дървесина, установени въз основа на сортиментна ведомост и карнет-опис за отдел/подотдел (насаждения): ***108 „К“***, с дървесни видове: **смърч, ела,** с общо „прогнозно количество” в размер на: **456** *(четиристотин петдесет и шест)* **пл.м3**.

(3) Предмет на добив по този договор ще са и допълнително маркираните за сеч дървета, в резултат на абиотични повреди и/или допълнително маркирани дървета в границите на технологични пътища и/или просеки за ВЛ одобрени по установения ред с технологичен план.

(4) Посочените в предмета на договора количества дървесина са прогнозни. Изпълнителят е длъжен да извърши добив на всички маркирани дървета, вкл. от технологични пътища и/или просеки за ВЛ, дори и в случаите, когато добитите количества дървесина ще надвишат първоначално посоченият прогнозен обем дървесина.

(5) В случай, че при осъществяване на дейността бъде добито по-малко количество дървесина от посоченото в ал.2, ТП „ДГС-Триград” не предоставя допълнителни количества дървесина. Под „по-малко добито количество дървесина” се имат в предвид случаите, когато ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ е добил цялото маркирано количество дървесина, но въпреки това добитото количество не достига договореното количество дървесина.

Чл.2.Дейността, предмет на настоящия договор, включващ дейностите, посочени в чл.1, ал.1, 2 и 3 се извършва съгласно утвърден от ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ технологичен план в съответствие с изискванията на Закона за горите (ЗГ), Наредбата за сечите в горите и другите нормативни актове за работа в горите.

Чл.3.(1) Насажденията по чл.1 се предават на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ с издаването на „позволително за сеч” *(поотделно за всяко насаждение – чл.52, ал.6 от „Наредба № 8 от 5*

Август 2011г. за сечите в горите"), и изготвяне и подписване на **Предавателно-приемателен протокол.** Позволителните за сеч и протокола се изготвят в присъствието на лицензирания лесовъд, който ги подписва.

(2) „Позволителното за сеч" се издава от Директора на ТП „ДГС-Триград" или оправомощено длъжностно лице, съгласно чл.108, ал.1 от ЗГ на лице **регистрирано** в публичния регистър на ИАГ за упражняване на лесовъдска практика *(във вр. с чл. 235 от ЗГ),* което е представител на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ и получава екземпляр от същото „позволително за сеч". Лицето, на което е издадено „позволително за сеч", носи отговорност и упражнява контрол по извършването на добива на дървесина до освидетелстване на сечището, съгласно чл.108, ал.3 от ЗГ.

(3) От деня на получаване на „Позволителното за сеч" и съставяне/подписване/ на „Предавателно-приемателния протокол", определените насаждения за сеч се считат за **предадени** от ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ и върху ИЗПЪЛНИТЕЛЯ преминава отговорността по опазване на горите от пожари и неправомерно извършени действия до деня на освидетелстване на насаждението**.**

(4) След приемане на насажденията, респ. сечищата от ИЗПЪЛНИТЕЛЯ, рискът от случайно похабяване на отсечената, неизвозена на временен склад и нерампирана дървесина, съгласно изискванията на ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ, е за сметка на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ.

(5)След приемане на добитата дървесина на временен склад по реда и начина указан в този договор, рискът от случайното й похабяване е за сметка на ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ.

II. СРОК НА ДОГОВОРА

Чл.4.Действието на договора е от датата на подписването му, като срокът за сеч, разкройване на асортименти, извоз до временен склад, кубиране и рампиране на маркираната дървесина по чл.1 е не по-късно от **31.12.2025 г.,** а срокът на договора е **31.01.2026г.**

III. ЦЕНИ И НАЧИН НА ПЛАЩАНЕ

Чл.5.(1) Общата прогнозна стойност на договора е: **21 900 лв. (двадесет и една хиляди и деветстотин лева) без ДДС.** Добивът на дървесина се заплаща от ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ по единични цени без ДДС по асортименти добита дървесина, като същите са намалени с процента, с който е намалена началната цена на обекта от изпълнителя, както следва:

Категория дървесина Сортименти	Дървесен вид	Коли-чество	Разходи за добив на дървесина	
			Общо разходи за добив	Обща стойност на разходите за добив к.3*к.4
		куб.м.	лв./куб.м.	лв./куб.м.
1	2	3	4	5
Обект № 2515				
Отдел/подотдел: 108-К				
Едри		**223**	**46.84**	**10445.32**
Трупи за бичене с Дт.к. над 50 см.	Смърч	0	46.84	0.00
Трупи за бичене с Дт.к. над 50 см.	Ела	2	46.84	93.68
Трупи за бичене с Дт.к. над 30 см.	Смърч	2	46.84	93.68
Трупи за бичене с Дт.к. над 30 см.	Ела	107	46.84	5011.88
Трупи за бичене с Дт.к. от 18 - 29 см.	Смърч	4	46.84	187.36
Трупи за бичене с Дт.к. от 18 - 29 см.	Ела	108	46.84	5058.72
Средни		**31**	**48.07**	**1490.14**
Трупи 15 - 17 см.	Смърч	1	46.84	46.84
Трупи 15 - 17 см.	Ела	11	46.84	515.24
Обли м-ли. 11-14см.	Смърч	0	48.85	0.00
Обли м-ли. 11-14см.	Ела	10	48.85	488.50

Техн.дървесина	Смърч	1	48.84	48.84
Техн.дървесина	Ела	8	48.84	390.72
Дребна		**4**	**48.85**	**195.40**
Ритловици	Смърч	0	48.85	0.00
Ритловици	Ела	4	48.85	195.40
Техн.дървесина	Смърч	0	48.84	0.00
Техн.дървесина	Ела	0	48.84	0.00
Дърва		**198**	**49.34**	**9769.14**
ОЗМ	Смърч	2	45.34	90.68
ОЗМ	Ела	37	45.34	1677.58
Дърва за огрев	Смърч	9	50.32	452.88
Дърва за огрев	Ела	150	50.32	7548.00
Отдел/подотдел: 108-К		**456**	**48.03**	**21900.00**
Обект № 2515		**456**	**48.03**	**21900.00**

(2) Към стойността по предходната алинея се начислява законно установения размер на данък добавена стойност.

(3) Заплащането на дейността, предмет на договора се извършва на база действително добити и приети количества дървесина, за което се изготвя двустранно подписан приемателно – предавателен протокол за приета на временен склад добита дървесина (отсечена, разкроена, извозена до временен склад, кубирана и рампирана).

(4) Плащането се извършва в срок от **10 (десет)** работни дни, считано от датата на представяне на издадена фактура на ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ, по банков път по сметка на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ в банка**: ***Заличено обстоятелство на основание чл.72 от ДОПК.*

(5) ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ представя фактурата по ал.4 в оригинал, с официално придружително писмо.

(6) При промяна в данните на банковата сметка, ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ е длъжен да уведоми ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ, в противен случай плащанията, извършени до момента на уведомяването се считат за редовно извършени.

(7)Дървесината предмет на настоящия договор ще се добива на асортименти съгласно ***„Спецификация за размери и качество на асортименти дървесина, които се добиват и продават на територията на ЮЦДП, гр. Смолян и териториалните му поделения“, утвърдена със Заповед №3-01-639 от 11.10.2024 год. на Директора на ЮЦДП, гр. Смолян“, в сила от 22.11.2024г.****/Приложение №1 към договора/.*

(8) Когато по писмена заявка от ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ се добиват асортименти с различни от регламентираните в утвърдената спецификация дължини, същите ще се заплащат по цените по чл.5, ал.1, завишени с процента, посочен в спецификацията.

IV. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ

Чл.6. (1)ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ има право:

1. Да осъществява текущ контрол по изпълнението на настоящия договор за спазването на технологичните изисквания и правомерното извършване на дейностите, без с това да пречи на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ, като дава задължителни указания и препоръки на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ при констатирани пропуски по изпълнение на възложената работа в писмена форма.

2. Да издава разпореждания за временно спиране или цялостно прекратяване на дейностите, свързани с изпълнение на възложената работа, при констатиране на:

2.1. Нарушения на ЗГ или свързаните с него подзаконови нормативни актове;

2.2. Неспазване изискванията на действащите стандарти за качество на дървесината по утвърдена от директора на ЮЦДП ***„Спецификация за размери и качество на асортименти дървесина, които се добиват и продават на територията на ЮЦДП, гр. Смолян и териториалните му поделения“, утвърдена със Заповед №3-01-639 от 11.10.2024 год. на Директора на ЮЦДП, гр. Смолян“, в сила от 22.11.2024г.***;

2.3. Неспазване на изискванията на ЗЗБУТ;

2.4. Неспазване на противопожарните и други изисквания;

2.5. Затруднена реализация на добитата дървесина;

2.6. Форсмажорни обстоятелства по смисъла §1 от настоящият договор.

3. Да спре временно извоза на дървесина от насажденията до временните складове при преовлажнени почви и условия, предразполагащи увреждане на горските извозни пътища.

4. Да спре временно добива на дървесина по време на брачния период на определени със Закона за лова и опазване на дивеча видове дивеч в насаждения от обекта.

5. Да заявява писмено добиването на асортименти с различни размери (дължини/дебелини).

6. Да инициира с писмена покана приемането на извършената от ИЗПЪЛНИТЕЛЯ работа при налични количества дървесина на временен склад.

7. Да изисква от ИЗПЪЛНИТЕЛЯ писмена информация за лицата, които ползва за извършване на дейностите по договора, както и настъпилите промени в тази информация.

8. При наличието на обективни причини, удостоверени от компетентни органи, налагащи промяна във вида или интензивността на сечта в някое от насажденията, включени в настоящия договор и след извършена инвентаризация, да предложи на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ сключването на допълнително споразумение към договора за извършване на добива на допълнително инвентаризираните количества дървесина в насаждението, при запазване на договорените единични цени по асортименти дървесина за даденото насаждение.

9. При отказ от страна на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ да извърши добива в случаите по чл.6, ал.1, т.8 от настоящия договор и преди сечта да е започнала, ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ има право да сключи анекс, с който прекратява действието на договора спрямо конкретното насаждение.

10. При отказ от страна на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ да извърши добива в случаите на по чл.6, ал.1, т.8 от настоящия договор и след като сечта е започнала, ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ има право да спре със заповед сечта. В този случай на ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ се заплаща само реално добитата до момента на спиране на сечта дървесина.

11. При констатиране на отклонения свързани с прилагането на утвърдена от директора на ЮЦДП ***„Спецификация за размери и качество на асортименти дървесина, които се добиват и продават на територията на ЮЦДП, гр. Смолян и териториалните му поделения“, утвърдена със Заповед №3-01-639 от 11.10.2024 год. на Директора на ЮЦДП, гр. Смолян“, в сила от 22.11.2024г.*** при добива на дървесина и/или нарушения при изпълнение на възложеното да информира ИЗПЪЛНИТЕЛЯ и изисква от него качествено изпълнение на задълженията по договора и неустойка за констатираното отклонение.

(2) ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ има следните задължения:

1. Да предаде на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ, чрез лицензирания му лесовъд, насажденията с маркираните за сеч дървета, включени в обекта и положени на терена граници, съгласно Наредба №8 от 2011г. за сечите в горите. Предаването на насажденията се извършва с подписването на двустранен предавателно-приемателен протокол **до 10 (десет)** дни преди започване на дейностите в насажденията, включени в обекта при спазване на графика за изпълнение на възложената работа и не по-малко от **3 (три) работни дни** преди започване на сечта. При изразено желание от страна на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ, ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ е длъжен да предаде всички насаждения, включени в обекта, в **10 (десет)**-дневен срок от постъпване на искането**.**

2. Да предаде на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ позволителните за сеч и утвърдените технологични планове за добив на дървесина за всички насаждения, включени в обекта, едновременно с подписване на предавателно-приемателния протокол по т.1.

3. Да осигури на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ проходимост на горските пътища в държавните горски територии за движение с техника, съобразена с теренните условия, която проходимост осигурява първоначален достъп до насажденията и временните складове, включени в обекта в срок до **30 (*тридесет*) дни** от датата на издаване на първото позволително за сеч за насаждението в обекта.

4. Да осигури свой представител в 3(три)-дневен срок от получаване на писмена покана от ИЗПЪЛНИТЕЛЯ за приемане на действително добитото количество дървесина на временен склад. Приемането ще се извършва минимум един път месечно, при наличие на добита дървесина на временен склад.

5. Да уведоми писмено ИЗПЪЛНИТЕЛЯ в 3(три)-дневен срок от настъпването или прекратяването /отпадането/ на възникнали форсмажорни обстоятелства по смисъла на §1 от настоящият договор, както и при уважени реституционни претенции, възпрепятстващи

изпълнението на договора и да приложи доказателства за това. При прекратяване на посочените обстоятелства е длъжен да уведоми ИЗПЪЛНИТЕЛЯ в същият срок и форма.

6. Да следи за правилното разкройване на дървесината на асортименти по утвърдена от директора на ЮЦДП, гр.Смолян ***„Спецификация за размери и качество на асортименти дървесина, които се добиват и продават на територията на ЮЦДП, гр. Смолян и териториалните му поделения“, утвърдена със Заповед №3-01-639 от 11.10.2024 год. на Директора на ЮЦДП, гр. Смолян“, в сила от 22.11.2024г.***

7. Да заплати извършената работа в срок не по-късно от **10 (десет) работни дни** от датата на представяне на издадена фактура от ИЗПЪЛНИТЕЛЯ, в размер и по начин, уговорени в настоящия договор.

8. Да освидетелства сечищата в определения срок и подписва констативен протокол за това, като се отбелязват и констатираните пропуски и нарушения при изпълнение на горскостопанските дейности в обекта.

9. Да изготви протокол за приемане на извършената работа.

10. Да удължи срока на договора, в случай, че е наложил временно спиране на дейността на основание чл.6, ал.1, т.2.6, т.3 и т.4 от настоящия договор, с времето, за което е наложено преустановяване на дейността.

(3)Задълженията по предходната алинея ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ извършва лично или чрез свои представител.

V. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ИЗПЪЛНИТЕЛЯ

Чл. 7. (1) ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ има право:

1. Да изисква приемането на възложената работа в договорените срокове.
2. Да получи договореното възнаграждение в размера и сроковете по настоящия договор.
3. Да получи необходимото съдействие за изпълнение на работата (предаване на насаждението, включено в обекта, получаване на позволителните за сеч, подписване на приемателно-предавателен протокол, технологичен план).
4. Да заяви писмено промяна на одобрения от ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ технологичен план за конкретното насаждение.
5. Да поиска от ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ сечта в насажденията, предмет на договора, да бъде временно спряна, в случай, че технологичното изпълнение при маркирането на дърветата за сеч не съответства на изискванията на чл.50, ал.2 и ал.3 от Наредба №8 от 2011г. за сечите в горите до отстраняването на несъответствията.
6. Да заяви писмено промяна на графика по чл.7, ал.2, т.14 и размера на количества дървесина по тримесечия, при възникване на непредвидени обстоятелства от форсмажорен характер, за които е уведомил ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ по установения с настоящият договор ред и е представил доказателства за това.
7. Да откаже да добие допълнително заявените от ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ специални асортименти дървесина.

(2) ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ има следните задължения:

1. Да осигури присъствието на лицензирания си лесовъд в следните случаи:

1.1. За подписване на предавателно-приемателни протоколи за предаване на насажденията;

1.2. За получаване на позволителните за сеч и на технологичните планове на съответните насаждения **в 10 (десет)-дневен срок** преди започване на дейностите в насажденията, включени в обекта при спазване на графика за изпълнение на възложената работа и минимум **3 (три) работни дни** преди започване на сечта**;**

1.3. При извършване на проверка от компетентни органи, след уведомяване за предстоящи такива;

1.4. При освидетелстване на сечището/та и подписване на констативен/и протокол/и за това.

2. Да осигури необходимата организация и техническо оборудване за извършване на възложеното по договора, съгласно декларираното при проведената процедура и започне изпълнението на същия **в срок до 30 (тридесет) дни** от датата на подписване на предавателно-приемателния протокол и издаване на първото позволително за сеч по чл.3, ал.1 от настоящия договор.

3. Да извърши качествено възложените дърводобивни дейности и да почисти сечището/сечищата по указания в позволителното/те за сеч начин/и и в сроковете по настоящия договор.

4. Да отсича всички маркирани дървета по цялата площ от насажденията, съгласно технологията за извеждане на сечта и извоза на дървесината, утвърдена в технологичния план, като и да извозва отсечената дървесина по начини, с които да осигури опазване на оставащите на корен дървета.

5. Да направи за своя сметка подходи и извозни пътища необходими за извозване на дървесината в насажденията, съгласно предвижданията в технологичния план.

6. Да поддържа за своя сметка извозните пътища в насажденията от обекта, след съгласуване на мероприятията с ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ, както и да съхранява горските пътища в съответствие с разпоредбите на Наредба №4 от 2013г.(ДВ, бр.21 от 2013г.) за защита на горските територии срещу ерозия и порои и строеж на укрепителни съоръжения и други нормативни актове, като за целта спазва следните изисквания:

6.1. На технологичните планове и указанията на служителите на ТП“ДГС-Триград“ по изпълнение на добива и извоза на поваленатa дървесина за недопускане на уплътняване на влажни и меки почви, повреда и ерозия на извозните просеки и пътища;

6.2. При продължително влошени атмосферни условия-повишена влажност, включително след предписания на служители на ТП“ДГС-Триград, както и други предпоставки, които допринасят за допускане на повреди от ерозия и уплътняване на почвите, да преустановява изпълнението на горскостопанската дейност;

6.3. Да съхранява и опазва създадените горски пътища, осигуряващи достъп до обекта, където се извършва сечта и извоза;

6.4. Да съхранява и опазва хидротехническите съоръжения и всички подземни и надземни съоръжения, намиращи се в и в близост до насаждението, включени в обекта.

7. Да присъства лично или да осигури присъствие на свой писмено упълномощен представител за приемане на добитата на временен склад дървесина предмет на договора.

8. Протоколите за приемане на извършената работа, предмет на настоящия договор ще се подписват от страна на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ (лично) или от следното упълномощено лице: Орхан Кемал Кузумали - представител на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ.

9. Да спазва стриктно изискванията на утвърдена от директора на ЮЦДП ***„Спецификация за размери и качество на асортименти дървесина, които се добиват и продават на територията на ЮЦДП, гр. Смолян и териториалните му поделения“, утвърдена със Заповед №3-01-639 от 11.10.2024 год. на Директора на ЮЦДП, гр. Смолян“, в сила от 22.11.2024г.***, Закона за горите и свързаните с него други актове, регламентиращи стопанисването и ползването на горите, както и действащите нормативни актове за техническа, противопожарна безопасност и охрана на труда при работа в горите и носи пълна отговорност при злополука с наети от него лица.

10. Да не предоставя на трети лица добива на дървесината включена в насажденията предмет на настоящия договор.

11. Да осъществява непосредствен контрол върху дейността на лицата, които е ангажирал за изпълнение на възложеното с този договор.

12. Да осигурява достъп до насажденията за осъществяване на контрол по изпълнение на договора.

13. Да предостави на ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ безвъзмездно информация, поискана от страна на ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ в случай на необходимост по повод и/или свързана с изпълнение на настоящия договор за осъществяване на контролни функции.

14. Да предава изпълнението на възложената работа по тримесечия и минимални количества, както следва:

Обект №	РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА КОЛИЧЕСТВАТА ДЪРВЕСИНА В КУБ.М. ПО ТРИМЕСЕЧИЯ ЗА 2025 г.				общо
	МЕСЕЦИ 2025 г.				
	I-во тримесечие	II-ро тримесечие	III-то тримесечие	IV-то тримесечие	
2515	0	50	350	56	**456**

15. При обективна невъзможност за предаване на договореното по т.14 количество дървесина, поради форсмажорни обстоятелства по смисъла на §1 от настоящият договор, водещи до невъзможност за работа в насаждението, да уведоми ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ писмено в 3 (три)-дневен срок от настъпване на събитието и представи доказателства за това. Обстоятелствата се отразяват на място с двустранен протокол. В тези случаи страните подписват допълнително споразумение, с което уреждат настъпилите промени.

16. Да отправя до ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ писмена покана минимум веднъж месечно за приемане на добитата дървесина на временен склад, при наличие на такава на временният склад.

17. Да разкроява най-рационално стъблата с цел получаване на максимален обем ценни асортименти съгласно ***„Спецификация за размери и качество на асортименти дървесина, които се добиват и продават на територията на ЮЦДП, гр. Смолян и териториалните му поделения“, утвърдена със Заповед №3-01-639 от 11.10.2024 год. на Директора на ЮЦДП, гр. Смолян“, в сила от 22.11.2024г***.

18. Да добива допълнително заявените от ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ специални асортименти дървесина, при постигнато споразумение.

19. Да постави информационни табели в насажденията, в които се извършва добив на дървесина, на основание чл.52, ал.5 от Наредбата за условията и реда за възлагане изпълнението на дейностите в горските територии-държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти.

20. Да не наема на работа лица на възраст под 18 години за изпълнение на горскостопански мероприятия, ако има опасност това да застраши здравето и безопасността им.

21. Да осигури предпазно оборудване, което да включва каски с антифони и предпазител за очите, светлоотразителни якета/жилетки, обувки с обезопасени бомбета, специализирани предпазни панталони и средства за първа помощ /полева аптечка на работния обект/ за работниците, които работят на терена като оператори на верижни моторни триони. За останалите работници в обекта, да осигури предпазно оборудване, което да включва защитна каска и светлоотразителна жилетка.

22. Да инструктира работниците във връзка с процедурите при критични ситуации като инциденти, пожари и нефтени разливи, опазване на наличното биологично разнообразие и водните течения.

23. Да осигури на наетите от него работници и членовете на техните семейства, които нощуват в гората, подходящи места за спане, чиста вода и тоалетни. Когато се налага работници на изпълнителя да нощуват в гората за периода на извършване на горскостопанските дейности, то изпълнителят осигурява достатъчно питейна вода и изгражда сухи тоалетни на местата за бивакуване, след съгласуване с ТП„ДГС- Триград”.

24. Да опазва околната среда /прилежащите територии и извън обекта/ по време на изпълнение на договора, като:

- всички недървесни /битови/ отпадъци да се изнасят след работа и да се извозват до контейнерите за смет в населените места или на регламентираните сметища.
- всички химически и гориво смазочни отпадъци и използваните средства за абсорбирането им да се изнасят на регламентираните сметища, а не в контейнерите за смет.

25. Да използва техника в добро техническо състояние - без изтичане на масло и гориво, която да е оборудвана със средства за абсорбиране на гориво смазочни материали и други химически продукти, с годни пожарогасители и заредени аптечки за първа помощ. Във

верижните моторни триони и хидравликата на горскостопанските машини да се използва биологично разградимо масло /като такъв смазочен материал могат да се използват олио или подобни естествени растителни/животински масла/. Тракторите за горскостопанските дейности да са оборудвани с предпазни метални конструкции. Местата за зареждане на моторните верижни триони трябва да разполагат със средства за абсорбиране на гориво смазочни материали и срещу изливане на резервоари.

26. Да подаде заявление за издаване на разрешително за достъп до горски територии, в което да се посочат доказателствата за необходимостта от издаването му съгласно чл.23 от Наредба №1 за контрола и опазването на горските територии.

27. Да представи в срок **до 10 (десет)** дни преди започване на дейностите в насажденията, включени в обекта:

а) копие на актуална оценка на риска за длъжностите секач, водач на специализирана горска техника/тракторист/ и/или извозвач;

б) актуален списък на наетите от него лица, посредством които ще бъдат извършени дейностите предмет на настоящия договор, придружен с документи удостоверяващи тяхната правоспособност за работа в горите.

в) копие от документ за закупуване на защитно облекло, предоставени на работниците които ще се използват при осъществяване предмета на договора.

VI. ОТГОВОРНОСТИ И НЕУСТОЙКИ/САНКЦИИ/

Чл.8.(1) ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ гарантира качествено изпълнение на договорените с настоящия договор дейности и представя гаранция за изпълнение на същия към момента на подписването му, във вид на **парична сума**, в размер на: **5%** */пет на сто/* от стойността на договора, или **1095 лв. (хиляда деветдесет и пет лева).**

(2) Предоставената гаранцията за изпълнение по ал.1, се задържа в полза на ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ, във всички случаи, при които договорът е прекратен по вина на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ и/или е установено неизпълнение на някои от възложените по договора задължения по вина на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ, както и при не изпълнение на дадени писмени разпореждания от страна на ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ към ИЗПЪЛНИТЕЛЯ или наетите от него лица.

(3) Предоставената гаранцията за изпълнение се връща, респективно освобождава на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ в срок от **10 (десет) работни дни** след съставяне на констативни протоколи за освидетелстване на всички сечища в обекта, без да се дължат лихви за периода през който средствата са престояли по сметките на ДГС и неговите структури, а в случай на съдебен спор – след приключване на спора с влязло в сила съдебно решение.

Чл.9. ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ дължи на ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ:

(1)Неустойка/парична санкция/за не изпълнение на определения по чл.7, ал.2, т.14, график, **в размер** равен на **20%** от стойността на услугата за добива на неотсечената и неизвозена на временен склад дървесина за конкретното тримесечие, съгласно графика по тримесечия, изчислена на база на цената на обезличен кубичен метър по договора.

а) ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ не дължи неустойка по ал.1 в случай, че е добил всички маркирани дървета от насаждението включено в обекта, както и в случаите на форсмажорни обстоятелства, установени по реда на чл.7, ал.2, т.15 от настоящия договор.

(2)Неустойка/парична санкция/ за констатирано неправилно разкройване на дървесината, в размер на **30%** от стойността на услугата за добив на тази дървесина, която се удържа при периодичното фактуриране, въз основа на съставен констативен протокол за неправилно разкройване.

(3)Неустойка/парична санкция/ за неизпълнение на задължението по чл.7, ал.2, т.1 в размер, равен на внесената гаранция за изпълнение на договора, преизчислена за съответното насаждение, за което ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ не е изпълнил задължението.

(4)Неустойка/парична санкция/ за констатирано неизпълнение на задължението определено в чл.7, ал.2, т.6 в размер, равен на стойността за възстановяване на нанесените повреди, освен в случаите, когато ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ ги отстрани за собствена сметка в срока на действие на настоящия договор .

(5)Неустойка/парична санкция/ за неизпълнение на задължението за осигуряване на безопасни условия на труд и предпазно защитно облекло и/или неговата употреба от наетите лица от ИЗПЪЛНИТЕЛЯ при изпълнение дейностите предмет на договора, в размер на 2.00 лв. за всяко едно лице- допуснато да работи в сечището, без наличие на лични предпазни средства/защитно облекло/ и за всеки един ден за който е констатирано с протокол неспазването на задължението за носене на защитно облекло. Санкцията се удържа при периодичното фактуриране на дърводобивната услуга, въз основа на съставен констативен протокол за неспазване на задължението.

(6)Неустойка/парична санкция/ за нанесени материални щети на трети лица, в резултат на действие или бездействие от страна ИЗПЪЛНИТЕЛЯ или наетите от него лица при изпълнение дейностите по настоящият договор, в размер съответстващ на нанесената щета, който се определя по взаимно тристранно съгласие изразено в писмена форма, а в случаите на липса на такова от вещо лице при условията и реда на чл.12 от настоящият договор.

(7)За неизпълнение на други задължения по договора, ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ може да задържи внесената от ИЗПЪЛНИТЕЛЯ гаранция за изпълнение като неустойка по договора.

(8)ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ не се освобождава от отговорността за възстановяване на ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ на реално претърпените от него вреди и пропуснати ползи, в случай, че размерът на неустойката не покрива същите, когато по-високия размер на вредите бъде установен по съдебен ред.

Чл.10. ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ дължи на ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ:

(1) Неустойка/парична санкция/ в размер равен на гаранцията за изпълнение на договора, преизчислена за съответното насаждение, в случаите на виновно неизпълнение на задълженията си по чл.6, ал.2, т.1, т.2 и т.3 от настоящия договор.

(2) ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ не дължи неустойка по ал.1, когато ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ писмено прекрати договора или са възникнали форсмажорни обстоятелства по смисъла на §1 от настоящият договор, възпрепятстващи изпълнението на посочените задължения от страна на Възложителя.

(3) Неустойка/парична санкция/в размер равен на **10%** от стойността на услугата за добива на неприетата отсечена дървесина и извозена на временен склад дървесина в случай, че не спази срока от 3 (три) работни дни за осигуряване на представител за приемане на действително добитото и рампирано на временен склад количество дървесина. Срокът започва да тече след отправяне на писмена покана от страна на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ по уговорения в настоящият договор ред.

(4) Неустойка/парична санкция/ за неспазване на определения срок за плащане на приетата по договора работа, в размер на законната лихва върху дължимата сума за срока на просрочието.

Чл.11. Определените с настоящият договор неустойки се заплащат в срок до един месец от датата на възникването им.

Чл.12. (1) При неизпълнение на задълженията по този договор всяка от страните дължи обезщетение за причинените от него вреди при условията на гражданското и търговско право.

(2)За установяване на причинените вреди, материални и нематериални щети нанесени на страните по договора и/или на трети лица, вкл. и за нараняване на оставащите на корен дървета (понесени загуби) и пропуснати ползи, страните посочват по взаимно съгласие вещо лице от списъка на съответния окръжен съд, което да направи експертна оценка и определи техния размер. Разноските по възнаграждението на наетото вещо лице се заплащат от виновната за това страна.

(3) При липса на съгласие между страните относно установените размери по предходната алинея, определена от вещото лице, спорът се отнася за решаване пред компетентния съд само относно частта, надвишаваща размера на гаранцията за изпълнение, съгласно договора.

(4) ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ не дължи обезщетение на трети лица за нанесени щети в резултат на изпълнението на предмета на договора. Нанесените щети при този и подобни случаи, са за сметка на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ.

Чл.13. За неизпълнение на други задължения различни от тези, за които се дължи неустойка по договора, ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ може да задържи внесената от ИЗПЪЛНИТЕЛЯ гаранция за изпълнение като неустойка по договора. ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ не се освобождава от

отговорността за възстановяване на ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ на реално претърпените от него вреди, в случай, че размерът на неустойката не покрива същите, когато по-високия размер бъде установен по съдебен ред.

VII. ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ДОГОВОРА

Чл.14. (1) Настоящия договор се прекратява:

1. с изтичане срока на договора;
2. по взаимно съгласие на страните, изразено в писмена форма;

(2) ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ, може да прекрати договора с едностранно писмено уведомление, без да дължи обезщетение за пропуснати ползи в следните случаи:

1. ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ не изпълни, което и да е задължение по настоящия договор;
2. когато по време на действието на договора - в резултат на настъпила промяна в обстоятелствата, поради които ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ вече не отговаря на някое от изискванията на ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ;
3. когато по време на изпълнение на договора бъде установено, че във връзка с възлагането на дейността ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ е подписал декларация с невярно съдържание;
4. когато са установени от ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ в процеса на изпълнение на договора неотстраними отклонения от определените с договора срокове, технологични и качествени показатели за извършване на съответната дейност;
5. когато, ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ не представи актуализираната гаранция за изпълнение на договора, в случаите когато се налага промяна в настоящия договор с допълнително споразумение.
6. ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ не се яви в срока посочен по чл.7, ал.2, т.1 от договора да приеме насаждението включено в обекта с изготвяне на приемателно– предавателния протокол и да получи позволително за сеч и технологичен план.
7. ИЗПЪЛНИТЕЛЯ не започне изпълнение на дейностите в установеният по чл.7, ал.2, т.3 от настоящия договор срок или не изпълни задължението си по чл.7, ал.2, т.14 за доставка на договорените количества дървесина.
8. ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ не представи в определения срок, посочените в чл.7, ал.2, т.27 от настоящия договор документи.
9. При установени нарушения на Закона за горите или свързаните с него подзаконови нормативни актове, неспазване изискванията на действащите стандарти за качество на дървесината – утвърдена от директора на ЮЦДП ***„Спецификация за размери и качество на асортименти дървесина, които се добиват и продават на територията на ЮЦДП, гр. Смолян и териториалните му поделения“, утвърдена със Заповед №3-01-639 от 11.10.2024 год. на Директора на ЮЦДП, гр. Смолян“, в сила от 22.11.2024г.***, неспазване на изискванията на ЗЗБУТ, неспазване на противопожарните и други изисквания;
10. При предявени по съответния ред реституционни претенции по отношение на насаждението, включени в обекта, предмет на настоящия договор. В този случай прекратяването се отнася само за количествата дървесина от конкретното насаждение, за което са предявени реституционните претенции. След прекратяването се редуцира и размера на гаранцията за изпълнение на договора, като на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ се възстановява надвнесената сума;
11. При обективни причини, налагащи промяна на вида и интензивността на сечта в някое от включените за сеч насаждения, за които е предложено подписване на допълнително споразумение, което не е прието от Изпълнителя. Прекратяването се отнася за съответното насаждение и настъпва от момента на получаване на уведомлението;
12. В други случаи, предвидени в Наредба за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горските територии – държавна и общинска собственост и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти, Закона за горите и подзаконовите нормативни актовете.

(3) ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ, може да прекрати договора, в случай че не е осигурил достъп до 30 (тридесет) дни от датата на издаване на първото позволително за сеч за насаждение, включено в обекта. В този случай ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ заплаща на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ неустойка по чл. 10, ал.1

от настоящият договор, а гаранцията за изпълнение на договора, се възстановява в срок до 10 (десет) работни дни от датата на прекратяване на договора.

Чл.15. (1) ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ може да прекрати договора с едностранно писмено уведомление в случай, че ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ виновно не изпълни задълженията си по чл.6, ал.2, т.1, т.2 и т.3 от настоящия договор.

(2) В случаите на прекратяване на договора по предходната алинея страните не си дължат взаимни престации и внесената от ИЗПЪЛНИТЕЛЯ гаранция за изпълнение на договора се възстановява в срок от 10 (десет) работни дни от датата на прекратяване на договора.

Чл.16. В случаите по чл.14, ал.2, от т.1. до т.9. вкл. гаранцията за изпълнение не се връща, а в случаите по чл.14, ал.2, от т.10 до т.12, ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ заплаща стойността на действително извършената работа по цени съгласно чл.5, ал.1 от настоящия без да дължи санкция и/или обезщетение за пропуснати ползи.

Чл.17. Когато в процеса на изпълнение на договора ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ констатира отклонения на изпълнението от определените технологични и качествени показатели за извършване на дейността, които ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ може да отстрани, ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ може:

1. да поиска от ИЗПЪЛНИТЕЛЯ за негова сметка да осъществи изпълнението на заложените в договора технологични и качествени показатели.

2. да прекрати договора и да заплати на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ само реално извършените дейности, като наложи уговорените в чл.9, ал.2 от настоящият договор санкции за констатираните отклонения.

Чл.18. (1) Настоящият договор може да бъде изменен от страните, по взаимно съгласие, изразено в писмена форма.

(2) Изменение на договора се допуска и в случаите, когато в резултат на непреодолима сила, форсмажорни или изключителни обстоятелства се налага промяна в сроковете на договора.

VIII. СПОРОВЕ и СЪОБЩЕНИЯ

Чл.19. (1) Страните по настоящия договор ще отправят всички съобщения и уведомления помежду си само в писмена форма.

(2) Писмената форма се смята за спазена и когато тя е отправена по телефакс, телекс, електронна поща, препоръчана поща или на ръка в деловодството на ТП“ДГС-Триград“ или друго техническо средство, което изключва възможността за неточно възпроизвеждане на изявлението.

(3) Адресите за кореспонденция на страните са:

1. ЗА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ: ТП „ДГС-Триград“, адрес: **с. Триград, общ. Девин, обл. Смолян,** за ТП „ДГС-Триград”, електронна поща: ***dgstrigrad@ucdp-smolian.com*;**

2. ЗА ИЗПЪЛНИТЕЛЯ: **„КУЗУМАЛИ ТРАНС 2014-16“ ЕООД, общ. Борино, с. Борино, ул. „Лале“ №17, електронна поща: kuzumali.trans@mail.bg**

(4) При промяна на седалището или посочения адрес за кореспонденция на някоя от страните по договора същата е длъжна в 7-дневен срок от промяната да информира писмено ответната страна в противен случай всички съобщения, уведомления и книжа се считат за редовно връчени.

Чл.20. (1) Спорове между страните във връзка с настоящия договор се уреждат чрез преговори. В случай, че не се постигне споразумение, спорът се отнася до съда.

(2) За всички въпроси, неуредени в настоящия договор, се прилагат разпоредбите на българското законодателство.

IX. ДОПЪЛНИТЕЛНИ и ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. По смисъла на настоящия договор:

1. ***„форсмажорни обстоятелства“*** са обстоятелства, които са възникнали след сключване на договора и не са резултат от действие или бездействие на страните, които не са могли да бъдат предвидени при полагане на дължимата грижа и правят невъзможно изпълнението при договорените условия, както и тези конкретно посочени в разпоредбата на §1, т.23 от Допълнителните разпоредби на „Наредбата за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горските територии–държавна и общинска собственост и за ползването на дървесина

и недървесни горски продукти“, като: природни бедствия, производствени аварии, военни действия, ембарго, правителствени забрани, стачки, бунтове, безредици и др.

2. „природно бедствие“ са суша, градушка, наводнение, пожар, масови нападения от болести и вредители, слани, екстремно ниски температури, ветровали, снеговали, снеголоми, ледоломи, бури, проливни дъждове, земетресения, свличане на земни маси и др., определени с разпоредбата на §1,т.23 от Допълнителните разпоредби на „Наредбата за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горските територии – държавна и общинска собственост и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти“.

§2. (1). При възникването на форсмажорни обстоятелства по смисъла на §1 от настоящият договор, изпълнението на задълженията по договора и съответните насрещни задължения се спират за времетраенето на тези обстоятелства.

(2) Страна, която е засегната от форсмажорни обстоятелства**, е длъжна в най-кратък срок**, но не по-късно от 3 (три) дни от възникване на събитието, писмено да извести другата страна по договора. Известието задължително съдържа информация за :

1. очакваното въздействие на обстоятелства върху изпълнението на договора и/или изпълнение на дейностите в договорените срокове;
2. предложения за начините на намаление на ефекта от такова събитие, респ. обстоятелство;
3. предполагаемият период на действие и преустановяване на обстоятелството;
4. евентуалните последствия от тях за изпълнението на настоящия договор.

(3) Удостоверяването на възникнали форсмажорни обстоятелства се извършва писмено и/или с представянето на сертификат за форсмажор, издаден от Българската търговско-промишлена палата.

(4) В случай, че страната, засегната от форсмажорни обстоятелства, не изпрати писмено известие, дължи на другата страна обезщетение за вредите от това и няма право да иска удължаване на договорените срокове.

(5) Настъпването на форсмажорни обстоятелствата по §1, не освобождава страните от изпълнение на задължения, които е трябвало да бъдат изпълнени преди настъпване на събитието.

(6) При възникването на форсмажорни обстоятелства, доказани по надлежния ред с представяне на съответните документи, сроковете за изпълнение на задълженията по договора и съответните насрещни задължения се спират за времетраенето на обстоятелства.

(7) Страна, която не може да изпълни задълженията си по този договор в уговорените срокове, поради възникнали форсмажорни обстоятелства, доказани със съответните документи, не носи отговорност и се освобождава от заплащане на неустойки и санкции свързани с изпълнение на договорираните срокове.

(8) Страните не носят отговорност една спрямо друга по отношение на вреди, претърпени като последица от обстоятелствата по §1.

(9) През времето, когато изпълнението на задълженията на някоя от страните е възпрепятствано от форсмажорно обстоятелство, за което е дадено известие в съответствие с клаузите на настоящия договор, до отпадане действието на съответното обстоятелство, страните предприемат всички необходими действия, за да избегнат или смекчат въздействието на обстоятелството и доколкото е възможно, да продължат да изпълняват задълженията си по договора, които не са възпрепятствани от обстоятелството.

§3. Никоя от страните не може да се позовава на форсмажорни обстоятелства, ако е била в забава и не е информирала другата страна за възникването на форсмажорните обстоятелства.

§4. Не е налице форсмажорно обстоятелство, ако събитието е настъпило в резултат на не положена грижа от някоя от страните или ако при полагане на дължимата грижа то е могло да бъде преодоляно.

§5. Страните възобновяват изпълнението на задълженията си по настоящия договор веднага, след отпадане на съответното обстоятелство и щом това е възможно.

Настоящият договор е съставен и подписан в три еднообразни екземпляра – два за ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ и един за ИЗПЪЛНИТЕЛЯ.

Приложение №1„Спецификация за размери и качество на асортименти дървесина, които се добиват и продават на територията на ЮЦДП, гр. Смолян и териториалните му поделения“, утвърдена със Заповед №3-01-639 от 11.10.2024 год. на Директора на ЮЦДП, гр. Смолян“, в сила от 22.11.2024г.

ВЪЗЛОЖИТЕЛ:	***ИЗПЪЛНИТЕЛ:***
ТП „ДГС-ТРИГРАД“	***„КУЗУМАЛИ ТРАНС 2014-16“ ЕООД***
1. ✍_____*П_____	**1. ✍_____*П_____**
(инж. Пламен МАЛКОВСКИ)	***(Орхан Кузумали)***
2. ✍_____	
(Станислав МАЛКОВСКИ)	

**Налице е положен подпис, като същият е заличен съгласно Общия регламент за защита на личните данни (Регламент(ЕС)2016/679)*

Приложение към заповед № З-01-639/11.10.2024г. на
Директора на ЮЦДП, гр. Смолян
в сила от 22.11.2024 г.

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
„ЮЖНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ”

гр. Смолян, **ул.** „Полк. Дичо Петров”№ 1А, **п.к.** 4700**, тел.** 0301/8-10-36
www.ucdp-smolian.com **e-mail:** ucdp@ucdp-smolian.com

СПЕЦИФИКАЦИЯ

ЗА РАЗМЕРИ И КАЧЕСТВО НА АСОРТИМЕНТИ ДЪРВЕСИНА, КОИТО СЕ ДОБИВАТ И ПРОДАВАТ ОТ ЮЖНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ, ГР.СМОЛЯН И ТЕРИТОРИАЛНИТЕ МУ ПОДЕЛЕНИЯ

КАТЕГОРИИ ДЪРВЕСИНА (АСОРТИМЕНТИ) ОТ ИГЛОЛИСТНИ ДЪРВЕСНИ ВИДОВЕ

- **ЕДРА СТРОИТЕЛНА ДЪРВЕСИНА:**
  Трупи за бичене;
- **СРЕДНА СТРОИТЕЛНА ДЪРВЕСИНА:**
  Трупи за бичене;
  Обли греди;
  Минни подпори;
  Технологична дървесина;
- **ДРЕБНА СТРОИТЕЛНА ДЪРВЕСИНА:**
  Ритловици;
  Колове;
  Технологична дървесина;
- **ДЪРВА:**
  Дърва за огрев;
  ОЗМ;
  Технологична дървесина от дърва.

АСОРТИМЕНТИ ОТ ИГЛОЛИСТНИ ДЪРВЕСНИ ВИДОВЕ

Добиват се и се продават най-ценни асортименти, като приоритетно се добиват трупи за бичене, греди, минни подпори и ритловици.

Дървесината, която се измерва в плътен кубичен метър, се кубира и надписва на челото на асортимента, като при наличие на гнилота и/или кухина същата се приспада.

Измерването се извършва без кора, в средата на стъблената секция, за асортименти дървесина с дължина до 4м.

1. ТРУПИ ЗА БИЧЕНЕ

ДЪЛЖИНА – от 2 до 4 м, с градация през 50 см.

ДОПУСТИМА НАДМЯРКА – до 3 см.

Трупите за бичене включват:

Трупи с диаметър на тънкия край – 50 см и над 50 см;

Трупи с диаметър на тънкия край – над 30÷49 см;

Трупи с диаметър на тънкия край от 18÷29 см;

Трупи с диаметър на тънкия край от 15÷17 см (средна строителна дървесина);

Трупите са само едно качество. По качество на дървесината трупите за бичене трябва да отговарят на следните изисквания:

ЧЕПОВЕ –

а) здрави – сраснали и частично сраснали с дървесината – допускат се без ограничения на броя и размера;

б) не сраснали – допускат се до 5 бр. средно на линеен метър с диаметър до 60 мм или до 3 бр. на лин. метър, без ограничения на диаметъра.

ВЪТРЕШНИ ГНИЛОТИ И КУХИНИ – допускат се сърцевинни, както следва:

- Трупи с диаметър на тънкия край – 50 см. и над 50 см – 25% от диаметъра на трупа;
- Трупи с диаметър на тънкия край – над 30÷49 см – 15% от диаметъра на трупа;
- Трупи с диаметър на тънкия край от 18÷29 см – 5% от диаметъра на трупа;

При трупи с диаметър на тънкия край от 15÷17 см – гнилоти и кухини не се допускат.

ОЦВЕТЯВАНЕ – вътрешно и беловинно оцветяване – допуска се без ограничения.

ПУКНАТИНИ –

а) в една равнина – с дължина до ½ от дължината на трупа;

б) в повече от една равнина – не се допускат, освен в случаите, когато пукнатините са повърхностни – с дължина до 5 см;

КРИВИНИ – едностранни до 3 %, двустранни до 1,5 % от дължината.

Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

2. ОБЛИ ГРЕДИ

ДЪЛЖИНА – от 2 до 4м, с градация през 50 см и допустима надмярка до 3 см.

Облите греди включват секции с диаметър на тънкия край от 11 до 14 см;

Облите греди са едно качество и отговарят на следните изисквания:

ЧЕПОВЕ

а) здрави – сраснали с дървесината. Не се вземат под внимание до 30 мм. Над 30 мм се допускат 6 бр. на 1 м с диаметър до 80 мм.

б) здрави – частично сраснали и несраснали с дървесината. Допускат се ограничения до 3 бр. средно на 1 м с диаметър до 60 мм;

в) гнили – допускат се 1 бр. средно на 1 м с диаметър до 40 мм.

ПУКНАТИНИ –

а) радиални от съсъхване – допускат се с дълбочина по радиуса на напречното сечение до ½ от диаметъра на съответния отрез и с дължина до 60 см;

б) сърцевинни – допускат се в централната част с дължина по сечението до ½ от диаметъра на съответния отрез;

в) мразобойни – допускат се с дълбочина до ½ от диаметъра на съответния отрез.

КРИВИНИ –

а) едностранни – допускат се в размер до 3 % от дължината на гредата;

б) двустранни – допускат се до 1,5 % от дължината на гредата.

ОЦВЕТЯВАНЕ – допуска се вътрешно и беловинно оцветяване.

ГНИЛОТА – не се допуска.

Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

3. МИННИ ПОДПОРИ

ДЪЛЖИНА – от 2 до 4 м, с градация през 50 см и допустима надмярка до 3 см.

Минните подпори включват секции с диаметър на тънкия край от 8 до 10 см;

Минните подпори са едно качество и отговарят на следните изисквания:

ЧЕПОВЕ

а) здрави – сраснали с дървесината. Не се вземат под внимание до 30 мм. Над 30 мм се допускат 6 бр. на 1 м с диаметър до 80 мм.

б) здрави – частично сраснали и несраснали с дървесината. Допускат се ограничения до 3 бр. средно на 1 м с диаметър до 60 мм;

в) гнили – допускат се 1 бр. средно на 1 м с диаметър до 40 мм.

ПУКНАТИНИ –

а) радиални от съсъхване – допускат се с дълбочина по радиуса на напречното сечение до ½ от диаметъра на съответния отрез и с дължина до 60 см;

б) сърцевинни – допускат се в централната част с дължина по сечението до ½ от диаметъра на съответния отрез;

в) мразобойни – допускат се с дълбочина до ½ от диаметъра на съответния отрез.

КРИВИНИ –

а) едностранни – допускат се в размер до 3 % от дължината;

б) двустранни – допускат се до 1,5 % от дължината.

ОЦВЕТЯВАНЕ – допуска се вътрешно и беловинно оцветяване.

ГНИЛОТА – не се допуска.

Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

4. РИТЛОВИЦИ

ДЕБЕЛИНА - от 4 до 7 см на тънкия край и до 10 см диаметър на дебелия край.

ДЪЛЖИНА – до 4 м с градация 0,5 м и допустима надмярка до 5 см.

КРИВИНИ – едностранни до 3%, разностранни до 1 % от дължината.

ЧЕПОВЕ - здрави, срастнали и частично срастнали се допускат. Гнили – до 1 бр. на 1 л.м, с размер до 1/5 от диаметъра на тънкия край.

ОЦВЕТЯВАНЕ – допуска се.

ГНИЛОТА – не се допуска.

Ритловиците трябва да са гладко окастрени и краищата гладко, перпендикулярно отрязани на дължина.

Измерват се в линейни метри, а се предават в кубични метри, като се смятат по 200 л.м. в кубик.

Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

5. КОЛОВЕ

ДЕБЕЛИНА - до 4 см на тънкия край.

ДЪЛЖИНА – до 3 м с градация 0,1 м и допустима надмярка до 3 см.

Измерват се в л.м (600 л.м в кубик).

Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

6. МАТЕРИАЛИ ЗА ЦЕЛУЛОЗА

Технологична от средна строителна дървесина, дребна строителна дървесина и от дърва – обли и цепени, добити от върхове, клони и цепени стъблени части – не обелени.

РАЗМЕРИ – Дължина от 1 до 2,5 м. и дебелина на тънкия край от 4 до 17 см, допустима надмярка до 5 см;

За цепените, дебелината се определя по хордата и същата има дължина най-малко 4 см и не повече от 20 см.

Допуска се добив и продажба на технологична дървесина с дължина от 2.5м. до 4.0м. с градация през 0.50м. и диаметър на тънкия край от 8 до 10 см., с определяне на обема, чрез клупиране и отбелязване на кубатурата на челата.

Чепове – здрави, срастнали, несрастнали и падащи – без ограничения.

ГНИЛОТА – не се допуска.

Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

7. ОБЛИ МАТЕРИАЛИ ЗА ЗАНАЯТЧИЙСКА ПРЕРАБОТКА

Размери на облите материали за занаятчийска преработка са:

Дължина – от 1 до 3 м, градация през 50 см.

Допуска се добив и продажба на обли материали за занаятчийска преработка, с дължина до 4м., само в санитарни и принудителни сечи, когато тази вид сеч е основна.

Дебелина – на тънкия край над 15 см.

Допуска се надмярка в дължината до 3 см.

ЧЕПОВЕ – без ограничения.

ВЪТРЕШНА ГНИЛОТА И КУХИНА – допуска се в централната част на трупа при положение, че има здрава периферна част най-малко 10 см.

КРИВИНИ – едностранна до 6%, двустранна – до 3% от дължината.

Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

8. ДЪРВА ЗА ОГРЕВ

ДЪЛЖИНА – от 0,30 до 1 м през 5 см, с допустима надмярка до 5 см.

ДЕБЕЛИНА – обли дърва с диаметър от 2 до 14 см. Дървата, с диаметър над 15 см се разцепват на толкова части, че най-дългата линия на разцепване да не надвишава 20 см.

Допускат се недостатъци на дървесината.

КАТЕГОРИИ ДЪРВЕСИНА (АСОРТИМЕНТИ) ОТ ШИРОКОЛИСТНИ ДЪРВЕСНИ ВИДОВЕ

- **<u>ЕДРА СТРОИТЕЛНА ДЪРВЕСИНА:</u>**
  Трупи за бичене;
  Трупи за шперплат;
  Трупи за фурнир;
  Обла дървесина за индустриални палети и европалети;
- **<u>СРЕДНА СТРОИТЕЛНА ДЪРВЕСИНА:</u>**
  Трупи за бичене;
  Обли греди;
  Технологична дървесина;
  Обла дървесина за индустриални палети и европалети;
- **<u>ДРЕБНА СТРОИТЕЛНА ДЪРВЕСИНА:</u>**
  Мертеци;
  Колове;
  Технологична дървесина;
  Обла дървесина за индустриални палети и европалети;
- **<u>ДЪРВА:</u>**
  Дърва за огрев;
  ОЗМ;
  Технологична дървесина от дърва.

АСОРТИМЕНТИ ОТ ШИРОКОЛИСТНИ ДЪРВЕСНИ ВИДОВЕ

<u>Добиват се и се продават най-ценни асортименти, като приоритетно се добиват трупи за бичене, трупи за шперплат, трупи за фурнир, обла дървесина за индустриални палети и европалети, обли греди, мертеци и колове.</u>

Дървесината, която се измерва в плътен кубичен метър, се кубира и надписва на челото на асортимента, като при наличие на гнилота и/или кухина същата се приспада. Измерването се извършва с кора, в средата на стъблената секция, за асортименти дървесина с дължина до 4м.

1. ТРУПИ ЗА БИЧЕНЕ

ДЪЛЖИНА – от 2 до 4 м, с градация през 50 см, като се допуска за бук, дъб, орех, бряст, череша, явор, ясен, круша, брекина, клен, липа от 1 до 4 м.

НАДМЯРКА – до 3 см.

ДЕБЕЛИНА – от 15 см нагоре на тънкия край.

Трупите за бичене включват:

Трупи с диаметър на тънкия край – 50 см и над 50 см;

Трупи с диаметър на тънкия край – над 30÷49 см;

Трупи с диаметър на тънкия край от 18÷29 см;

Трупи с диаметър на тънкия край от 15÷17 см (средна строителна дървесина);

Трупите са само едно качество. По качество на дървесината трупите за бичене трябва да отговарят на следните изисквания:

ЧЕПОВЕ – до 8 см без ограничение на броя и до 2 чепа на 1 л.м без ограничение на размера, когато са здрави и до 3 чепа с дължина до 6 см, когато са гнили 1 бр. без ограничение на диаметъра.

ВЪТРЕШНИ ГНИЛОТИ И КУХИНИ – допускат се сърцевинни, както следва:

- Трупи с диаметър на тънкия край – 50 см и над 50 см – 25% от диаметъра на трупа;
- Трупи с диаметър на тънкия край – над 30÷49 см – 15% от диаметъра на трупа;
- Трупи с диаметър на тънкия край от 18÷29 см – 5% от диаметъра на трупа;

При трупи с диаметър на тънкия край от 15÷17 см – гнилоти и кухини не се допускат.

ОЦВЕТЯВАНЕ – вътрешно и лъжливо ядро – допуска се без ограничения, беловинно оцветяване, без признаци на загниване се допуска без ограничения.

ПУКНАТИНИ – допуска се сърцевинна пукнатина до ½ от дължината на трупа ;

КРИВИНИ – едностранни до 3 %, разностранни до 1,5 % от дължината.

НАТРЪПВАНЕ – допуска се без ограничение, ако няма признаци на загниване. Допускат се лъжливо ядро, мразобойни, неправилни нараствания, витораслост, открити сраствания, със сухи части, не цилиндричност и отлупи.

Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

2. ТРУПИ ЗА ФУРНИР

ДЪЛЖИНА – от 1,5 до 6 м, с градация през 10 см, с допустима надмярка 3 см.

ДЕБЕЛИНА – най – малко 35 см на тънкия край.

Трупите са само едно качество. По качество на дървесината трупите за фурнир трябва да отговарят на следните изисквания:

ЧЕПОВЕ – не се вземат под внимание с диаметър до 20 мм.

а) здраво сраснали – допускат се до 1бр. средно на 1м, с диаметър до 60 мм;

б) частично сраснали – допускат се по 2 бр. средно на 1м, с диаметър до 50 мм;

ОЦВЕТЯВАНЕ И ГНИЛОТИ – лъжливо ядро, без признаци на загниване – допуска се до 40% от диаметъра на тънкия край.

ПУКНАТИНИ –

а) от съсъхване – челни – допускат се до 10 см по дължината на трупа;

б) сърцевинни – допускат се с размер до ¼ от диаметъра на тънкия край на трупа;

МРАЗОБОЙНИ – за трупи без витораслост и други дефекти с диаметър над 40 см на тънкия край се допуска един брой мразобойна, без признаци на загниване.

ОТЛУПИ – не се допускат.

КРИВИНИ – едностранни до 3 %, двустранни в една плоскост до 1,5 %.

ВИТОРАСЛОСТ – допуска се до 5 %.

ДВОЙНО СЪРЦЕ–допускат се за трупи, с диаметър на тънкия край над 50 см с разстояние между центровете 12см.

Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

3. БУКОВИ ТРУПИ ЗА ШПЕРПЛАТ

ДЪЛЖИНА – от 1,40 м до 5,10 м, с допустима надмярка 2 см.

ДЕБЕЛИНА – от 22 см на тънкия край до 90 см на дебелия край (измерен с кора).

КРИВИНИ – едностранни до 2% за трупи с диаметър на тънкия край до 40 см и до 3% за по-дебелите трупи. Двустранни до 1% за трупите с диаметър на тънкия край до 40 см и 1,5% за по-дебелите трупи.

ЧЕПОВЕ –

а) здрави – допускат се без ограничение с диаметър до 3,5 см, допускат се на основна секция 1 бр. с диаметър 5 см и 1 бр. от 5 до 15 см. Допускат се с диаметър до 15 см без ограничение на броя при положение, че лежат в една права ивица с широчина до 30 см.

б) частично сраснали – допускат се бе ограничение на броя с диаметър до 2 см, допускат се на основна секция 1 бр. с д. до 12 см и без ограничение на броя при положение, че лежат в една права ивица с широчина 30 см във всяка основна секция.

ЛЪЖЛИВО ЯДРО – допуска се в централната част на трупите с размери до 60 % от диаметъра на тънкия край, а в трупите без чепове се допуска до 70% от диаметъра на т.к.

ДВОЙНО СЪРЦЕ – допуска се при условие, че двата центъра попадат в окръжност с център геометрическият такъв на трупите и диаметър на окръжността 12 см за трупите с дебелина до 40 см на тънкия край и 18 см за по-дебелите.

ЕЛИПСОВИДНОСТ – допуска се разлика в двата взаимно перпендикулярни диаметъра, до 10% за трупите с диаметър до 40 см на тънкия край и 15 % за по-дебелите при условие, че лъжливото ядро не е повече от 60%.

ПУКНАТИНИ – челни сърцевини – допускат се с дължина на челото до ½ от радиуса и по дължина до 50 мм.

МРАЗОБОЙНИ – допускат се за трупи с диаметър над 40 см при положение, че няма чепове по-големи от 3,5 см. Допуска се приземният труп да има засек на дебелия край от 8 см по дължина на трупа.

Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

4. ТРУПИ ЗА ШПЕРПЛАТ ОТ МЕКИ ШИРОКОЛИСТНИ

ДЪЛЖИНА – от 1,40 м до 5,75 м, а за квадратен шперплат от 1,70 м до 5,10 м, с допустима надмярка 2см.

ДЕБЕЛИНА – диаметърът на тънкия край на трупите трябва да е най-малко 25 см и най-много 90 см на дебелия край (измерен с кора).

КРИВИНИ – едностранни до 2% и двустранни до 1%.

ЧЕПОВЕ –

а) здрави, сраснали – допускат се;

б) частично сраснали – не се вземат под внимание с диаметър до 10мм. Допускат се по 2 броя на 1 м, с диаметър до 50 мм и по един, с диаметър 100 мм, във всяка основна секция;

в) несраснали – не се допускат;

ЛЪЖЛИВО ЯДРО, без признаци на загниване – допуска се.

ДВОЙНО СЪРЦЕ – допуска се с разстояние между центровете до 15 см.

ЕЛИПСОВИДНОСТ – допуска се с разлика между двата взаимно перпендикулярни диаметъра до 10% от отреза на трупа.

ПУКНАТИНИ –

а) от съсъхване – допускат се с дължина по челото до ½ от радиуса на съответния отрез и по дължината на трупа до 100 мм;

б) сърцевинни – допускат се с дължина до 1/3 от радиуса на съответния отрез;

в) мразобойни – не се допускат;

г) отлупи – допускат се пълни и частични отлупи в централната част на трупите.

ЯДРОВА ГНИЛОТА – Допуска се само в централната част с диаметър до 12 см за трупи с диаметър до 40 см и до 18 см за трупи с диаметър над 40 см.

БЕЛОВИННА ГНИЛОТА – не се допуска.

НАТРЪПВАНЕ – на се допуска.

Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

5. ОБЛИ ГРЕДИ

ДЪЛЖИНА – от 2 до 5 м, с градация през 50 см и допустима надмярка до 3 см.

ДЕБЕЛИНА – диаметър на тънкия край от 8 см до 14 см.

Облите греди са едно качество и отговарят на следните изисквания:

КРИВИНИ –

а) едностранни – допускат се до 3 % от дължината на гредата;

б) двустранни – допускат се до 1,5 % от дължината на гредата.

ГНИЛОТА – не се допуска.

ПУКНАТИНИ –

а) радиални от съсъхване – допускат се с дълбочина по радиуса на напречното сечение до ½ от диаметъра на съответния отрез с дължина до 60 см;

б) сърцевинни – допускат се в централната част, с дължина по сечението до ½ от диаметъра на съответния отрез;

в) мразобойни - допуската се т, с дълбочина до ½ от диаметъра на съответния отрез.

Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

6. МЕРТЕЦИ

ДЪЛЖИНА – до 4 м, с градация 0,5 и допустима надмярка до 3см.

ДЕБЕЛИНА – от 4 до 7 см диаметър на тънкия край и до 9 см диаметър на дебелия край.

КРИВИНИ – едностранна до 3%, разностранни до 1% от дължината.

ЧЕПОВЕ –

а) здрави – допускат се;

б) гнили – допускат се 1 бр. на 1м, с размер до 1/10 от диаметъра на дебелия край.

ОЦВЕТЯВАНЕ – не се допуска.

ГНИЛОТИ – не се допускат.

Мертеците трябва да са гладко окастрени от клоните, а краищата им да са перпендикулярно отрязани.

Измерват се в линейни метри, а се предават в кубични метри, като се смятат 200 л.м в кубик

Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

7. КОЛОВЕ

ДЪЛЖИНА – до 3 м, с градация през 0,10 м и допустима надмярка до 3 см.

ДЕБЕЛИНА – до 4 см на тънкия край.

Измерват се в линейни метри, а се предават в кубични метри, като се смятат 600 л.м в кубик.

Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

8. МАТЕРИАЛИ ЗА ЦЕЛУЛОЗА

Технологична от средна строителна дървесина и дребна строителна дървесина и от дърва – обли и цепени, добити от върхове, клони и цепени стъблени части – не обелени.

РАЗМЕРИ –

Дължина от 1 до 2,5 м. и дебелина на тънкия край от 4 до 17 см, допустима надмярка до 5 см;

За цепените, дебелината се определя по хордата и същата има дължина най-малко 4 см и не повече от 20 см.

Допуска се добив и продажба на технологична дървесина с дължина 4м. и диаметър на тънкия край от 8 до 10 см., с определяне на обема, чрез клупиране и отбелязване на кубатурата на челата. Чепове – здрави, срастнали, несрестнали и падащи – без ограничения.

Допуска се добив и продажба на технологична дървесина с дължина от 2.5 до 4м., с градация през 0.50м. и диаметър на тънкия край от 8 до 10 см., с определяне на обема, чрез клупиране и отбелязване на кубатурата на челата. Чепове – здрави, срастнали, несрестнали и падащи – без ограничения.

ГНИЛОТА – не се допуска.

Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

9. ОБЛИ МАТЕРИАЛИ ЗА ЗАНАЯТЧИЙСКА ПРЕРАБОТКА

Размери на облите материали за занаятчийска преработка са:

Дължина – от 1 до 3 м, градация през 50 см.

Дебелина –диаметър на тънкия край над 15 см.

Допуска се надмярка в дължината до 3 см.

ЧЕПОВЕ – без ограничения.

ВЪТРЕШНА ГНИЛОТА И КУХИНА – допуска се в централната част на трупа при положение, че има здрава периферна част най-малко 10 см.

КРИВИНИ – едностранна до 6%, двустранна до 3% от дължината.

Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

10. ДЪРВА ЗА ОГРЕВ

ДЪЛЖИНА – от 0,30 до 1 м през 5 см, с допустима надмярка до 5 см.

ДЕБЕЛИНА – обли дърва с диаметър от 2 до 14 см. Дървата с диаметър над 15 см се разцепват на толкова части, че най-дългата линия на разцепване да не надвишава 20 см.

Допускат се недостатъци на дървесината.

11. ОБЛА ДЪРВЕСИНА ЗА ИНДУСТРИАЛНИ ПАЛЕТИ И ЕВРОПАЛЕТИ

ДЪЛЖИНА – 1,25 до 2,50 с градация 25 см, с допустимо отклонение до 3 см.

ДЕБЕЛИНА – с диаметър на тънкия край от 8 до 22 см. (измерен с кора).

ЧЕПОВЕ – до 8 см без ограничение на броя и до 2 чепа на 1 л.м без ограничение на размера, когато са здрави и до 3 чепа с дължина до 6 см, когато са гнили 1 бр., без ограничение на диаметъра.

ВЪТРЕШНИ ГНИЛОТИ И КУХИНИ – не се допускат.

ОЦВЕТЯВАНЕ – вътрешно и лъжливо ядро – допуска се без ограничения, беловинно оцветяване, без признаци на загниване, се допуска без ограничения.

ПУКНАТИНИ – допуска се сърцевинна пукнатина до ½ от дължината на асортимента ;

КРИВИНИ – едностранни до 3 %, разностранни до 1,5 % от дължината.

НАТРЪПВАНЕ – допуска се без ограничение, ако няма признаци на загниване. Допускат се лъжливо ядро, мразобойни, неправилни нараствания, витораслост, открити сраствания, със сухи части, не цилиндричност и отлупи.

Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

При добив и продажба на асортименти от иглолистни и широколистни дървесни видове с различни от посочените в спецификацията дължини и градации, разценките за добив и продажните цени се завишават с от 5 до 20%, , както следва:

1. за асортименти дървесина с дължина до 5.00 метра - увеличението е с 5 % (пет процента),

2. за асортименти дървесина над 5.00 до 6.00 метра - увеличението е с 15 % (петнадесет процента), и

3. за асортименти дървесина над 6 метра - увеличението е с 20 % (двадесет процента).

Не се допуска добив и продажба на асортименти ОЗМ и дърва за огрев, с дължини по – големи от посочените в спецификацията!